

[Lannung.]

formelle vidneansvar, tror jeg ikke, man for alvor kan mene, at dette skulle spille en reel rolle, idet der er al grund til at regne med, at alle de personer, der her er spørgsmål om, har udtalt sig efter deres bedste overbevisning.

Det ærede medlem hr. Ninn-Hansen sagde bl. a. noget i retning af, at man ikke havde haft nogen juridisk bistand. Det skulle endelig ikke være nødvendigt for at afgive en vidneforklaring eller noget tilsvarende, og for øvrigt har alle afhørte kunne tale med jurister, hvis de ønskede det.

Statsadvokatens udtalelse af 30. november d. å. sagen vedrørende konkluderer i, at der ikke er anledning til indledning af strafferetlig undersøgelse mod nogen, altså heller ikke mod hr. Kjærboel.

Rigsadvokatens udtalelse af 1. december går ud på, at „der er ingen holdepunkter for at antage, at der ved tilvejebringelsen eller benyttelsen af denne erklæring,“ — altså erklæringen af 11. marts — „har været forbundet noget misbrug af stillingen,“ og at det forhold, at ministeren „ved sin besvarelse i folketinget af forespørgslen tillagde kaptajnserklæringen af 11. marts 1957 den „største vægt,“ ikke kan medføre, at der af ham er udvist et forhold, som omfattes af bestemmelserne i straffelovens kapitel 16.“ Rigsadvokaten slutter derefter med at sige, at han, hvis man havde været kompetent til at træffe afgørelsen, havde sluttet sagen uden tiltale.

Man har aldrig før i dette land søgt at rejse rigsretssag under tilsvarende omstændigheder, hvor man fra statsadvokaten og rigsadvokaten har klare udtalelser og som sagt byggende på et meget udførligt og af et højt kompetent dommerudvalg tilvejebragt materiale om, at der efter deres opfattelse ikke foreligger noget grundlag for at rejse tiltale.

Derfor er der en ganske særlig baggrund og en ganske særlig anledning for folketinget til meget nøje at overveje, om der herefter virkelig for folketinget dog er grundlag for at rejse rigsretssag. Jeg anerkender, at juridisk er det ikke udelukket, hvis folketinget vil, men der er grund til den yderste forsigtighed, og det ikke mindst, fordi enhver kan se, at de 3-4 punkter, venstres og de konservatives forslag til

folketingsbeslutning bygger på, netop er dem, som statsadvokaten og rigsadvokaten i forvejen har taget stilling til og klart og tydeligt afvist som grundlag for tiltale af nogen art. Det burde dog give forslagsstillerne al anledning til ny overvejelse.

Med hensyn til den nærmere gennemgang af de enkelte forhold, som eventuel tiltale skulle gælde, skal jeg ud over, hvad jeg allerede har sagt om det, der for mig er hovedpunktet, kun fremhæve et par synspunkter. At påberåbe sig straffelovens § 150 og § 163 med hensyn til erklæringsspørgsmålet forekommer mig fuldstændig uholdbart. Der er efter min opfattelse intet som helst grundlag derfor. Faktum og jus, kendsgerninger og den jura, man vil påberåbe sig, har efter mit skøn intet med hinanden at gøre. Med hensyn til forslaget punkt 3 vil jeg vedrørende karakteren af den over redaktøren af Grønlandsposten af hr. Kjærboel fremsatte kritik kun sige, at enten man finder den mere eller mindre heldig, og jeg hører til de sidste, er der efter min mening overhøvet ikke tale om noget straffbart forhold, endsiget et straffbart forhold af en sådan art, at det med rimelighed kan danne grundlag for at sætte et så stort apparat som en rigsretssag i gang med 20-30 dommere o. s. v. Jeg konstaterer med en vis interesse, at det ærede medlem hr. Henry Christensen fandt anledning til at omtale dette spørgsmål om eventuel redaktørafskedigelse. Det er i ren parentes bemærket et spørgsmål af en karakter, han ikke er ukendt med ud fra sine erfaringer i Roskilde og omegn.

Alt i alt må jeg ikke mindst efter statsadvokatens og rigsadvokatens erklæringer mene, at det strafferetlige grundlag for rigsretsanklage er yderst spinkelt, og at meget taler for ikke at gå denne vej. Det er da også værd at lægge mærke til, at vi i går f. eks. fik meddelelse om, at kommunalbestyrelsen i Holsteinborg i Grønland og mange indlæg i den grønlandske presse har beskæftiget sig med sagen, og at pastor B. Lyngø synes at give udtryk for en almindelig opfattelse deroppe, når han skriver, at retsforfølgning ikke kan være til glæde for nogen, men den kan eventuelt gøre Danmarks prestige mindre. Det siges altså fra Grønland. Samtidig gentager f. eks. det betydelige venstreblad Sorø Amtsti-